

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. vasario 17 d.*

Byloje C-11/10

dėl *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandai) 2009 m. gruodžio 18 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. sausio 8 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Staatssecretaris van Financiën

prieš

Marishipping and Transport BV,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-J. Kasel (pranešėjas), teisėjai E. Levits ir M. Berger,

* Proceso kalba: olandų.

generalinis advokatas P. Mengozzi,
kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. M. Wissels ir B. Koopman,

— Europos Komisijos, atstovaujamos M. van Beek ir L. Bouyon,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra susijęs su Kombinuotosios bendrojo muitų tarifo nomenklatūros, nustatytos 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 2 t., p. 382)

su pakeitimais, padarytais atitinkamai 2001 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2031/2001 (OL L 279, p. 1) ir 2002 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos reglamentu Nr. 1832/2002 (OL L 290, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 2658/87), I priede, pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 1 punkto i papunkčio išaiškinimu.

- 2 Šie klausimai buvo pateikti nagrinėjant ginčą tarp *Staatssecretaris van Financiën* (finansų ministras) ir Nyderlanduose įsteigtos bendrovės *Marishipping and Transport BV* (toliau – *Marishipping*) dėl to, ar farmacijos produktams atleidimas nuo muito taikomas tik produktams, kuriuos sudaro grynos farmacinės medžiagos, ar jis taip pat taikomas produktams, kurie papildyti kitomis medžiagomis.

Teisinis pagrindas

- 3 Reglamento Nr. 2658/87 I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 1 punkto i papunktyje, kuriame išdėstytos taisyklės, taikomos atleidžiant nuo muito tam tikras farmacijos produktų kategorijas, numatyta:

„Atleidimas nuo muito taikomas šių kategorijų farmacijos produktams:

- i) farmacinėms medžiagoms [farmacijos produktams], ištrauktoms [įtrauktiems] į CAS RN (Cheminių medžiagų santrumpų registravimo tarnybos sąrašą) ir tarp-tautinių bendrinių pavadinimų sąrašą (INN), išvardytoms [išvardytiems] 3 priede pateiktame sąraše.“

- 4 Reglamento Nr. 2658/87 I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 2 punkto i papunktyje nustatyta:

„Ypatingi atvejai:

- i) į INN sąrašą įtrauktomis medžiagomis laikomos tik medžiagos, įtrauktos į Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) paskelbtus rekomenduojamų ir siūlomų INN medžiagų sąrašus. Kai medžiagų, išvardytų INN sąrašė, skaičius yra mažesnis už CAS RN išvardytų medžiagų skaičių, neapmuitinamos tik INN sąrašė išvardytos medžiagos.“
- 5 Medžiagoms, įtrauktoms į farmacinių medžiagų, kurios gali būti atleidžiamos nuo maito, sąrašą, be kita ko, priskiriamas chitozanas (poligluzaminas).
- 6 Chitozanas ir askorbo rūgštis turi atskirus tarptautinius bendrinius pavadinimus ir CAS numerius.

Faktinės pagrindinės bylos aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

- 7 2002 ir 2003 m. *Marishipping* kelis kartus deklaravo produkto, kurią deklaracijose įvardijo kaip „absorbuojantys milteliai“ (toliau – prekė), išleidimą į laisvą apyvartą. Deklaracijose prekė buvo priskirta Kombinuotosios nomenklatūros 3913 90 80 tarifinei

pozicijai. Šiai pozicijai priskirtų prekių importui 2002 ir 2003 m. galiojo atitinkamai 7,6% ir 7,1% importo muitai. Šiose deklaracijose *Marishipping*, remdamasi Reglamente Nr. 2658/87 I priedu, prašė atleisti prekę nuo maito.

- 8 Muitinės inspektorius, patikrinęs prekę, priėjo prie išvados, kad jai, sudarytai iš 96 % chitozano, 3 % askorbo rūgšties ir 1 % vyno rūgšties, negalėjo būti taikomas šis atleidimas. Jis teigė, kad numatytas atleidimas nuo maito taikomas tik grynam chitozanui ir negali būti taikomas tokia prekei, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje. Todėl jis inicijavo maito mokesčio už šį importą išieškojimą *a posteriori*.
- 9 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad kitos prekėje esančios medžiagos, t. y. askorbo rūgštis ir vyno rūgštis, apsaugo chitozaną nuo oksidacijos ir jis jomis papildytas siekiant pailginti galiojimo laiką. Šios abi rūgštys nedaro įtakos chitozano veiksmingumui. Jo galiojimo laiką taip pat galima pailginti supakuojant medžiagą į vaakuminę pakuotę. Prekę skirta naudoti kaip pagrindinė sudedamoji dalis gaminant produktą, parduodamą kaip liekninamąjį.
- 10 *Rechtbank te Haarlem* (Harlemo pirmosios instancijos teismas), pirmąją instancija išnagrinėjęs *Marishipping* pareikštą ieškinį dėl muitinės inspektoriaus pranešimų dėl muitų išieškojimo, nusprendė, kad šis ieškinys nepagrįstas. Ši bendrovė pateikė apeliacinį skundą *Gerechthof te Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas), kuris 2007 m. gruodžio 18 d. sprendime konstatavo, kad labai mažo kiekio askorbo rūgšties ir vyno rūgšties naudojimas dėl geresnio pagrindinės medžiagos išlaikymo netrukdo taikyti farmacijos produktams numatyto atleidimo. Todėl apeliacinis teismas panaikino minėtą sprendimą ir *Marishipping* įteiktus pranešimus dėl išieškojimo.

- 11 *Staatssecretaris van Financiën* kasaciniame skunde tvirtino, kad pagal taikytinas Reglamento Nr. 2658/87 I priedo nuostatas jose numatytas atleidimas negali būti taikomas farmacijos produktui, kurį sudaro pagrindinė farmacinė medžiaga, papildyta kitomis farmacinėmis medžiagomis, nepaisant jų kiekio.
- 12 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad šiose taikytinose nuostatose aiškiai nenumatyta, kad nurodytos medžiagos, kurios gali būti atleistos nuo maito pagal Reglamento Nr. 2658/87 I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 1 punkto i papunktį, turi būti grynios. Tačiau atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo praktiką, ypač į 1986 m. kovo 18 d. Sprendimo *Ethicon* (58/85, Rink. p. 1131) 13 punktą, jis klausia, ar galima veikliąją farmacinę medžiagą papildyti kitomis medžiagomis, ir, jei atsakymas teigiamas, kokie apribojimai turi būti taikomi tam, kad prekė dar galėtų būti atleista nuo maito.
- 13 Šiomis aplinkybėmis *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų aukščiausiasis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar farmacinių medžiagų atleidimas nuo maito pagal <...> Reglamento (EEB) Nr. 2658/87 I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio <...> 1 punkto 1 papunktį ir trečios dalies (priedai) II skyriaus 3 priede esantį farmacinių medžiagų sąrašą taikomas nurodytoms grynoms (cheminėms) medžiagoms?

2. Kokie apribojimai turi būti taikomi tuo atveju, kai nurodyta farmacinė medžiaga gali būti papildoma kitomis medžiagomis?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmuoju klausimu iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 2658/87 I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 1 punkto 1 papunktį reikia aiškinti taip, kad į to paties I priedo trečios dalies 3 priedo sąrašą įtraukta farmacinė medžiaga, papildyta kitomis medžiagomis, ypač farmacinėmis, dar gali būti atleista nuo maito, kaip tai būtų, jei tokia medžiaga būtų gryna.
- 15 Siekiant atsakyti į šį klausimą, reikia pažymėti, kad nei Reglamento Nr. 2658/87 I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 1 punkto 1 papunktyje, nei to paties I priedo trečios dalies 3 priede aiškiai nenumatyta, kad šiame 3 priede išvardyti farmacijos produktai, kuriuos būtų galima atleisti nuo maito, turi būti grynai.
- 16 Tačiau reikia patikslinti, jog nuostata, kurioje numatytas atleidimo nuo mokesčio taikymas, yra principo, kad į Europos Sąjungos importuojami produktai paprastai apmuitinami, išimtis, todėl ji, kaip nukrypti leidžianti nuostata, turi būti aiškinama siaurai.

- 17 Tad nesant aiškios nuorodos arba informacijos, kuria remiantis būtų galima daryti išvadą, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino atleisti nuo muito minėtame 3 priede išvardytas farmacines medžiagas, kurios dėl jose esančių galimų likutinių priemaišų nėra grynos, Reglamento Nr. 2658/87 negalima aiškinti taip, kad farmacinėms medžiagoms, papildytoms kitomis medžiagomis, gali būti taikomas toks atleidimas.
- 18 Tokias likutines priemaišas, kaip antai pagrindinėje byloje, sudarančiomis negali būti laikomos medžiagos, kuriomis skirtingais kiekiais papildomos pagrindinės medžiagos ir kurios pačios savaime nėra šios medžiagos ar produkto, iš kurio ji gauta, sudedamosios dalys.
- 19 Iš to matyti, kad Reglamentą Nr. 2658/87 reikia aiškinti taip, kad tokia prekė, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, sudaryta iš pagrindinės medžiagos, šiuo atveju – chitozano, ir papildyta kitomis (farmacinėmis) medžiagomis negali būti atleista nuo muito pagal šį reglamentą.
- 20 Visų pirma svarbu nurodyti, kad, kaip, be kita ko, pažymi Europos Komisija, šį aiškinimą patvirtina direktyvos dėl INN naudojimo, kiek jos susijusios su farmacinėmis medžiagomis. Iš tiesų pagal šias direktyvas INN iš principo parinkti atskiroms gerai apibrėžtomis medžiagoms, kurios gali būti aiškiai įvardytos cheminiu pavadinimu (arba formule), nes INN programai taikomas principas nesuteikti pavadinimų medžiagų mišiniams.

- 21 Nagrinėjamu atveju iš bylos medžiagos matyti, kad chitozanui suteiktas INN netinka prekei, nes joje yra labai didelė kitų medžiagų dalis.
- 22 Dėl CAS numerių, į kuriuos pateikiama nuoroda ir Reglamento Nr. 2658/87 I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 1 punkto 1 papunktyje, reikia nurodyti, kad, kaip pažymėjo Airijos vyriausybė ir Komisija, taip pat aišku, jog ir chitozanas (CAS 9012-76-4), ir askorbo rūgštis (CAS 5081-7), ir vyno rūgštis (CAS 8769-4) turi savo atskirus identifikacinius CAS numerius ir kad jų mišiniai negali būti identifikuojami tik vienu CAS numeriu.
- 23 Be to, šio sprendimo 19 punkte pateiktas aiškinimas atitinka principą, pagal kurį nuostatose dėl muitų mokėjimo atidėjimo ir atleidimo nuo jų turi būti laikomasi teisinio saugumo reikalavimų ir atsižvelgiama į sunkumus, su kuriais susiduria nacionalinės muitinės dėl uždavinių, kuriuos jos turi atlikti, apimties ir sudėtingumo (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Ethicon* 12 punktą ir 1998 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Schoonbroodt, C-247/97*, Rink. p. I-8095, 23 punktą).
- 24 Iš tiesų, nors reikalavimas, kad farmacinės medžiagos, kurios gali būti atleistos nuo maito pagal Reglamento Nr. 2658/87 I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 1 punkto 1 papunktį, iš principo turi būti grynos, vis dėlto neatima šių institucijų teisės prireikus atlikti importuotos prekės mėginio cheminę analizę, minėtos institucijos, atlikdamos šią analizę, gali tik tirti, ar iš tikrųjų šių prekę sudaro tik medžiaga, įtraukta į farmacinių medžiagų, kurioms gali būti netaikomas nagrinėjamas atleidimas nuo maito, sąrašą, ir neturi identifikuoti kitų šioje prekeje esančių medžiagų ar nustatyti, kokią sudėties dalį jos sudaro.

- 25 Galiausiai šis aiškinimas labiausiai tinka užtikrinti vienodą Reglamento Nr. 2658/87 nuostatų taikymą, nes nacionalinėms muitinėms paliekama ribota diskrecija nustatyti, ar farmacinė medžiaga yra gryna, ar ne.
- 26 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Reglamento Nr. 2658/87 I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 1 punkto 1 papunktį reikia aiškinti taip, kad į šio I priedo trečios dalies 3 priede nurodytų medžiagų sąrašą įtraukta farmacinė medžiaga, papildyta kitomis medžiagomis, ypač farmacinėmis, nebegali būti atleista nuo maito, kaip tai būtų, jei tokia medžiaga būtų gryna.

Dėl antrojo klausimo

- 27 Atsižvelgiant į atsakymą, pateiktą į pirmąjį prejudicinį klausimą, nėra reikalo atsakyti į antrąjį klausimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 28 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo, su pakeitimais, padarytais atitinkamai 2001 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2031/2001 ir 2002 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos reglamentu Nr. 1832/2002, I priedo pirmos dalies II skyriaus C skirsnio 1 punkto i papunktį reikia aiškinti taip, kad į šio I priedo trečios dalies 3 priede nurodytų medžiagų sąrašą įtraukta farmacinė medžiaga, papildyta kitomis medžiagomis, ypač farmacinėmis, nebegali būti atleista nuo maito, kaip tai būtų, jei tokia medžiaga būtų gryna.

Parašai.